

Halfjaarbericht 2021

Schaarste op het elektriciteitsnet raakt iedereen

allliander

Energie verdient aandacht

Inhoudsopgave

Profiel	3
Missie en strategie	5
Doelstellingen en prestaties	6
Financiële kerncijfers	8
Verslag Raad van Bestuur	9
Risicomanagement	12
Financiële gang van zaken	16
Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2021	23
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	23
Overzicht totaalresultaat	23
Geconsolideerde balans	24
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	25
Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen	26
Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers	27
Gebeurtenissen na balansdatum	31
Beoordelingsverklaring	32
Disclaimer	34

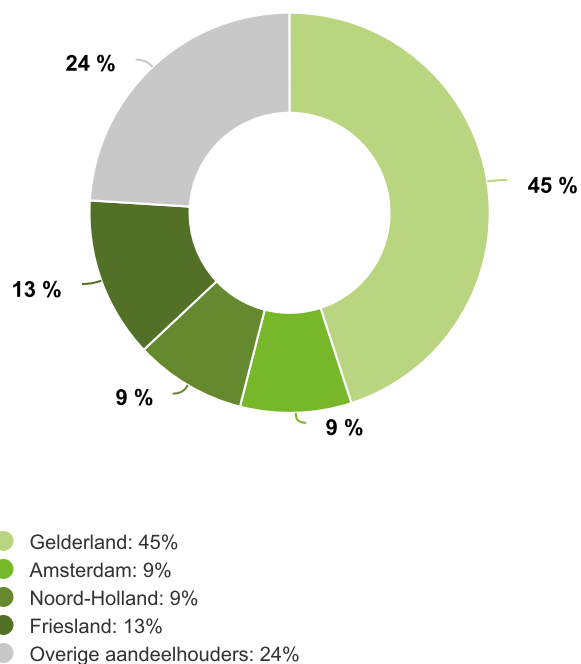
Profiel

Alliander N.V. is een netwerkbedrijf dat bestaat uit een groep bedrijven met ongeveer 7.000 medewerkers. Samen werken we aan het energienet van vandaag en morgen. We investeren in de ontwikkeling van het energienet en verkennen en realiseren innovatieve oplossingen. Met onze partners en aandeelhouders overleggen we over toekomstplannen en dragen we oplossingen aan voor complexe vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

Ons werkgebied

Aandeelhouders

Netbeheerder Liander, onderdeel van Alliander, heeft de wettelijke taak het gas- en elektriciteitsnet te beheren en te ontwikkelen. De andere bedrijven binnen Alliander faciliteren markten met producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendig energienet. Zo legt Qirion zich toe op het ontwikkelen, realiseren en onderhouden van energienetten met name in het hoogspanningsdomein. Firan zorgt voor ontwikkeling, aanleg en beheer van alternatieve energie-infrastructuren, zoals warmtenetten en netwerken voor biogas. En Kenter levert innovatieve oplossingen voor energiemeting en energiemanagement. De aandelen van Alliander worden gehouden door provincies en gemeenten.

Indien in dit bericht wordt gesproken over 'wij', 'Alliander', 'de onderneming', 'de Alliander-groep' of gebruik wordt gemaakt van vergelijkbare aanduidingen, dan worden daarmee Alliander N.V. en zijn dochterondernemingen bedoeld. Alliander N.V. houdt alle aandelen in onder andere Liander N.V., Qirion B.V., Firan B.V., Kenter B.V. en Alliander AG. Waar wordt gesproken over Liander, refereert dit aan netbeheerder Liander N.V. en zijn dochterondernemingen. In dit bericht worden de namen van de entiteiten aangeduid zonder de rechtsvorm.

Missie en strategie

Missie

Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is de maatschappelijke missie waar wij iedere dag aan werken. We zorgen ervoor dat het licht brandt, de huizen warm zijn in de winter en koel in de zomer, en dat bedrijven draaien. Zowel vandaag als in het duurzame morgen. Via onze kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. We beheren meer dan 92.000 km elektriciteitsnet en 42.000 km gasnet en zijn er trots op dat onze netten tot de betrouwbaarste ter wereld behoren. Onze collega's zetten zich hier dag en nacht voor in.

Strategie

Onze strategie bestaat uit vier pijlers. Deze pijlers rusten op een stevig en toekomstbestendig fundament: een veilige, kostenbewuste, duurzame en inclusieve organisatie. Dat helpt ons om vandaag én in de toekomst invulling te kunnen blijven geven aan onze maatschappelijke missie.

Excellent netbeheer als basis

De basis van ons bestaan is zorgen dat onze energienetten tot de betrouwbaarste van de wereld blijven behoren. Als we kijken naar de uitdagingen die op ons afkomen, gaan we een aantal zaken anders doen: slimmer plannen wat er waar en wanneer in onze netten moet gebeuren, verder vooruit investeren in onze netten en we gaan meer realiseren in minder tijd.

Klanten helpen bij het maken van keuzes

In het energiesysteem van 2030 spelen klanten een rol bij het beter uitnutten van bestaande netten. We willen klanten helpen bij het maken van keuzes die goed zijn voor henzelf én voor het totale energiesysteem. Het komt erop neer dat we het voor klanten aantrekkelijk willen maken om energie te gebruiken als er veel van beschikbaar is, energie terug te leveren als er weinig van is en het energienet zo min mogelijk te belasten als er te veel drukte op ontstaat. Hiermee wordt de beschikbare netcapaciteit zo volledig mogelijk benut, kan piekbelasting zoveel mogelijk worden voorkomen en kunnen we het optimale toekomstige energiesysteem ontwerpen.

Investeren in nieuwe open netten

We hebben de ambitie om eigenaar en beheerder van verschillende energie-infrastructuren in Nederland te zijn. Hiervoor willen we allereerst een speler worden in nieuwe open netten, zoals warmte en thermie. Alleen dan kunnen we een systeemintegratie (mede) vormgeven.

Digitaliseren

Digitalisering geeft ongekende mogelijkheden om onze netten te beheren, storingen te voorkomen of sneller op te sporen. En om veel gerichter te investeren in de netten, namelijk op basis van de echte conditie van onze netten. Daarom zetten we in op digitalisering zodat we betere planningen kunnen maken, processen kunnen versnellen, het werk voor monteurs makkelijker kunnen maken, klanten beter en sneller kunnen bedienen en de energiestromen in onze netten beter kunnen aansturen.

Doelstellingen en prestaties

Een hoge leveringsbetrouwbaarheid tegen lage kosten

KPI	Resultaat 30 juni 2021	Doelstelling ultimo 2021	Resultaten 31 december 2020
Klantgemak	Consumenten 50% Zakelijke klanten 36%	Klantgemak gemeten door de NES score is hoger dan 53% (consumenten) en 37% (zakelijke markt)	Consumenten 54% Zakelijke klanten 35%
Uitvalduur elektriciteit over de afgelopen 12 maanden (in minuten)	23,5 ¹	Maximaal 23	23,2
Het aantal unieke kabelnummers met meer dan vijf storingen over de afgelopen 12 maanden	13	Maximaal 17	17

Een kredietwaardige onderneming met een solide rendement

KPI	Resultaat 30 juni 2021	Doelstelling ultimo 2021	Resultaten 31 december 2020
Behoud solide rating	S&P: AA-/A-1+/credit watch negative Moody's: Aa3/P-1/stable outlook	Handhaven solide A rating profiel.	S&P: AA-/A-1+/stable outlook Moody's: Aa2/P-1/stable outlook
FFO/Nettoschuld	23,7%	Minimaal 15% ²	24,1%
Rentedekking	14,7	Minimaal 3,5	14,2
Nettoschuld/ (nettoschuld + eigen vermogen)	40,6%	Maximaal 60%	38,7%
Solvabiliteit	52,0%	Minimaal 30%	53,1%

Verduurzaming van de energievoorziening en van onze organisatie

KPI	Resultaat 30 juni 2021	Doelstelling ultimo 2021	Resultaten 31 december 2020
CO ₂ -uitstoot eigen bedrijfsvoering	78 kton	Maximaal 150 kton	205 kton
Circulair ingekocht ³	38%	Minimaal 45%	44%

Een veilig energienetwerk en een veilige werk- en dataomgeving

KPI	Resultaat 30 juni 2021	Doelstelling ultimo 2021	Resultaten 31 december 2020
LTIF (lost time injury frequency)	2,0	Geen ⁴	1,8

Een aantrekkelijke, inclusieve werkgever met gelijke kansen voor iedereen

KPI	Resultaat 30 juni 2021	Doelstelling ultimo 2021	Resultaten 31 december 2020
Score medewerkersonderzoek	Geen ⁵	Er is een nieuwe methodiek voor het medewerkersonderzoek die in het komende halfjaar wordt uitgevoerd. Op basis van deze uitkomst wordt een nieuwe target voor de toekomst bepaald.	Geen ⁵
Verzuim medewerkers	3,9%	Maximaal 4,3%	3,9%
Vrouwen in leidinggevende posities	26,3%	Minimaal 31%	29,0%
Medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt	80	Minimaal 107 ⁶	108

- 1 De uitvalduur elektriciteit wijkt af van de gereguleerde rapportage. In deze rapportage worden de storingen in het hoogspanningsnet (CBL-assets) waarvan Alliander eigenaar is niet meegenomen.
- 2 Doelstelling was voorheen minimaal 20% maar is per 31 mei 2021 gewijzigd in minimaal 15% (zie ook pagina 19 financieel beleid)
- 3 Dit betreft de inkoop van primaire assets: LS- en MS-kabels, gasbuizen, distributie- en vermogenstransformatoren en elektriciteits- en gasmeters.
- 4 Voor de prestatie-indicator LTIF wordt geen target vastgesteld. Dit is ingegeven door het feit dat het aantal ongevallen met verzuim "0" zou moeten zijn.
- 5 In 2020 heeft geen medewerkersonderzoek plaatsgevonden. Het medewerkersonderzoek van 2021 zal in het komende halfjaar plaatsvinden op basis van de nieuwe methodiek.
- 6 Bij deze 107 leer-/werkplekken gaat het om 83 participatiewetbanen en 24 werkervaringsplekken.

Financiële kerncijfers

€ miljoen tenzij anders vermeld	1 ^e halfjaar	
	2021	2020
Netto-omzet	1.046	990
Overige baten	35	20
Bedrijfskosten	912	866
Bedrijfsresultaat	169	144
Resultaat na belastingen	119	92
Resultaat na belastingen exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	110	93
Investerings in materiële vaste activa	465	405
Kasstroom uit operationele activiteiten	256	215
	30 juni 2021	31 december 2020
Totaal activa	9.665	9.422
Totaal eigen vermogen	4.346	4.328
Nettoschuldpositie ¹	2.731	2.507

1 De nettoschuldpositie wordt gevormd door de rentedragende schulden verminderd met de liquide middelen en beleggingen die vrij ter beschikking staan.

Verslag Raad van Bestuur

De energietransitie in Nederland is in volle gang. Het is een ingrijpende opgave met grote impact op de maatschappij, maar ook op onze bedrijfsvoering. Ondanks de forse investeringen kunnen we de snelheid waarmee de energietransitie plaatsvindt maar moeilijk bijhouden. Dat betekent dat de schaarste op het elektriciteitsnet de komende jaren verder toeneemt. De beperkte beschikbaarheid van nieuw technisch personeel draagt daaraan bij. Zowel bedrijven als consumenten gaan de gevolgen van de beperkingen van het huidige elektriciteitsnet de komende jaren merken. We werken hard samen met diverse partijen – zoals provincies, gemeenten en bedrijfsleven – om het energienet klaar te maken voor de toekomst. Ondertussen zorgen we voor een betrouwbare energievoorziening. Het vandaag in stand houden van onze netten en ondertussen werken aan het energiesysteem van de toekomst houdt in dat we iedere dag weer voor dilemma's komen te staan, keuzes moeten maken en innovatieve oplossingen moeten zoeken.

Terugblik op eerste halfjaar van 2021

De eerste zes maanden van 2021 werkten we onder uitdagende omstandigheden. De versnelling van de energietransitie ging onverminderd voort en de maatschappelijke impact van het coronavirus bleef groot. Daarnaast hebben onze klanten afgelopen half jaar steeds vaker ervaren dat het knelt op het elektriciteitsnet. Toegang tot energie is altijd een vanzelfsprekendheid geweest, maar we gaan naar een periode van schaarste. We staan voor een historisch grote opgave en werken hard aan het energienet van de toekomst. Daarbij hebben we te maken met een chronisch tekort aan technisch personeel en lange doorlooptijden als gevolg van onder meer ruimtelijke en vergunningsprocedures. Dat brengt met zich mee dat iedereen, zowel consumenten als ondernemers en instellingen, de komende jaren langer moeten wachten op toegang tot het elektriciteitsnet en extra capaciteit. Dit is een vervelende boodschap en we doen er alles aan om de overlast zo beperkt mogelijk te houden. We zijn hard aan het werk om het elektriciteitsnet uit te breiden en zetten in op slimme oplossingen om het net beter te benutten.

Impact van corona

In 2020 was onze voorspelling dat de aanpak en de bestrijding van het coronavirus mogelijk tot tijdelijke vertraging in onze bedrijfsvoering zou leiden. Hoewel de impact op de samenleving enorm is, is de impact op onze bedrijfsvoering relatief beperkt gebleven. Wij hebben er tijdens de coronacrisis alles aan gedaan om onze werkzaamheden zoveel mogelijk doorgang te laten vinden en waar mogelijk zelfs te versnellen. We hebben ons aangepast aan de situatie en flexibiliteit getoond om onze klanten zo goed mogelijk te helpen. Zo hebben we bijvoorbeeld projecten die uitgevoerd moeten worden in wat normaliter drukke winkelstraten zijn, naar voren gehaald in de planning. Dat gaf Alliander letterlijk de ruimte om het werk te kunnen uitvoeren. En dat betekende vooral minder overlast voor ondernemers, op het moment dat zij hun winkels wel weer mochten openen. Ook is de grootschalige aanbidding van de slimme meter bij onze kleinverbruik klanten in de eerste maanden van 2021 voltooid, nadat deze in 2020 nog vertraging opliep door corona.

Binnen Alliander hebben we de weg naar hybride werken ingezet. Hybride werken is een werkvorm waarbinnen medewerkers met hun team keuzes maken waar de fysieke en online werkzaamheden uitgevoerd worden - in het veld, op kantoor of thuis - om zo efficiënt en productief mogelijk te werken. We werken online wanneer dat kan en komen alleen bij elkaar wanneer dat nodig is. Daarbij volgen we de richtlijnen en adviezen van de overheid en het RIVM.

Iedereen veilig thuis

Bij werkzaamheden aan de energievoorziening staat veiligheid voorop, zowel voor klanten als voor onze medewerkers en aannemers. In de eerste helft van 2021 hebben er 23 incidenten plaatsgevonden (2020: 27), waarvan er 12 tot verzuim hebben geleid (2020: 9).

De resultaten

Net als vorig jaar heeft Alliander in het afgelopen halfjaar meer werk verzet. We investeerden in het eerste halfjaar van 2021 € 465 miljoen, met name in onze netten. Dit is € 60 miljoen (+15%) meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Hiermee zetten we al een mooie stap om in 2021 structureel meer werk te verzetten.

Het nettoresultaat over het eerste halfjaar lag € 27 miljoen hoger dan in 2020 (2020: € 92 miljoen, 2021: € 119 miljoen). De bedrijfsopbrengsten over de eerste zes maanden zijn met € 71 miljoen gestegen naar € 1.081 miljoen (2020: € 1.010 miljoen). In de eerste zes maanden van 2021 is 407 kilometer middenspanningskabel gelegd. Dat is een afname van 170 kilometer ten opzichte van dezelfde periode in 2020 (-29%). Dit komt enerzijds door de strenge vorst aan het begin van het jaar, waardoor we niet in de grond konden werken, een groot project dat we in 2020 in de eerste helft van het jaar opleverden en anderzijds doordat veel projecten nog niet afgerond zijn. Een groot deel van de lopende projecten zal in het tweede halfjaar van 2021 worden gerealiseerd, waarmee we op schema liggen om de beoogde productie van dit jaar te realiseren. Verder werden er 516 nieuwe middenspanningsstations geplaatst. Dat zijn er 81 meer dan in het eerste halfjaar van 2020 (+19%).

De bedrijfskosten zijn het afgelopen halfjaar met € 46 miljoen opgelopen ten opzichte van dezelfde periode in 2020. Deze stijging komt voornamelijk door de hogere doorbelasting van kosten van TenneT, de toename van kosten voor netverliezen en toenemende afschrijvingen. Dit laatste wordt veroorzaakt door de stijging van onze investeringen in de afgelopen jaren in verband met de energietransitie.

Ontwikkelingen

Toegang tot energie is altijd een vanzelfsprekendheid geweest, maar we gaan naar een periode van schaarste. De energietransitie voltrekt zich namelijk in een steeds sneller tempo en dat heeft gevolgen. De regionale energiestrategieën (RES'sen), die op 1 juli 2021 werden opgeleverd, hebben een forse impact op het elektriciteitsnet. Het afgesproken klimaatdoel van 35 terawattuur (TWh) duurzame opwek op land is haalbaar, mits alle partijen nu samen de RES-opgaven concretiseren en uitvoeringsprogramma's opstellen voor het aanpassen, ruimtelijk inpassen en realiseren van infrastructuur. Dit hebben we met de andere netbeheerders doorgerekend. Het jaar 2030 komt snel dichterbij en het tempo waarmee de vraag naar en het aanbod van elektriciteit stijgt, is hoog. De gevolgen van de energietransitie worden dan ook steeds meer merkbaar in de samenleving.

Schaarste op het net

Door de ongekend snelle ontwikkelingen van zowel vraag als aanbod van energie, zal de komende jaren op veel plekken in Nederland (tijdelijke) schaarste op het net ontstaan. Op steeds meer plekken zit het net al vol en naar verwachting wordt op steeds meer plaatsen de maximale capaciteit bereikt. Bijvoorbeeld in Amsterdam, waar dit pasgeleden in twee gebieden al het geval was. En in een deel van Leeuwarden, waar door de komst van enkele grote bedrijven en een nieuwe woonwijk de vraag naar elektriciteit in een jaar tijd bijna is verdubbeld. Maar ook in onder meer Flevoland, (de rest van) Friesland, de kop van Noord-Holland en de Achterhoek zijn er knelpunten voor het terugleveren van duurzaam opgewekte elektriciteit uit zon- en windparken. Ook zijn er knelpunten voor levering van elektriciteit in onder meer Amsterdam, Leeuwarden en Nijmegen. De volgende ontwikkelingen dragen bij aan het ontstaan van schaarste:

Zon- en windenergie

Tussen 2015 en 2019 verdubbelde de hoeveelheid aangesloten windenergie en vervijfvoudigde de hoeveelheid aangesloten opwek van zonnestroom in ons land. Die groei is mogelijk gemaakt door de vele aanpassingen die in de afgelopen jaren in het elektriciteitsnet zijn gemaakt. Maar de komende jaren gaat het net nóg verder op de schop. Nu al nemen zonneparken fysieke ruimte in van ongeveer 7.700 voetbalvelden. In de periode tot 2030 zal dit aantal met nog eens 17.000 voetbalvelden toenemen.

Digitalisering

Daarnaast is de samenleving volop aan het digitaliseren. Hierdoor neemt het aantal datacenters, en daarmee het elektriciteitsverbruik, naar verwachting toe. In het eerste halfjaar van 2021 lag het verbruik door deze centra op 1.725 GWh. Dat komt overeen met het verbruik van ongeveer 630.000 huishoudens. We verwachten de komende tien jaar meer dan een vervijfvoudiging van de elektriciteitsvraag van deze centra.

Wonen

Ook worden in recordtempo nieuwe huizen gebouwd die elektriciteit nodig hebben voor bijvoorbeeld laadpalen, elektrisch koken en (hybride) warmtepompen. Nieuwbouwwijken die niet meer op het aardgasnet zijn aangesloten, verbruiken drie à vier keer meer elektriciteit dan ouderwetse wijken. Verder is de energievoorziening aan het verduurzamen, waardoor woningeigenaren hun lokaal duurzaam opgewekte elektriciteit willen terugleveren aan het net. Consumenten gaan merken dat stroom die zij zelf met zonnepanelen opwekken niet op alle tijden meer volledig kan worden teruggeleverd aan het net. In het eerste halfjaar werd hiervan al meer dan 1.000 keer melding gemaakt: een stijging van 35% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

Realisatie werkpakket onder druk

Naast schaarste op het net komt de realisatie van ons werkpakket onder druk te staan. Belangrijke oorzaak hiervan is het chronisch tekort aan technisch personeel, dat nog steeds een landelijke uitdaging is en blijft. Een elektromonteur kan nu uit dertig verschillende vacatures kiezen en in sommige regio's loopt dit zelfs op tot vijfenvijftig. Hierdoor lukt het ons onvoldoende om snel genoeg op te schalen in capaciteit. Om het potentieel aan technisch personeel te vergroten, zetten we in op samenwerking in de sector en met onderwijsinstellingen. Afgelopen half jaar schoolden we ook zij-instromers om: een aantal vliegtuigmonteurs, die door de coronacrisis werkeloos dreigden te worden. Maar ook materiaalschaarste, als gevolg van de coronacrisis, stelt ons voor uitdagingen. Nooit eerder was het tekort aan bouwmaterialen en technische componenten zo nijpend als nu. Ook dat kan zorgen voor vertragingen in de energietransitie.

Aan de andere kant komt de realisatie van ons werkpakket ook onder druk te staan door onder andere lange doorlooptijden in verband met vergunningstrajecten, de zoektocht naar beschikbare grond en beroep- en bezwaarprocedures, waardoor het soms lang duurt voor het werk kan worden gerealiseerd.

Gevolgen zichtbaar

De energietransitie heeft impact op de leefomgeving en daar zal iedereen de gevolgen van gaan ondervinden. Vooral door de inpassing van duurzame opwekinstallaties moet de capaciteit van het elektriciteitsnet minimaal verdubbeld worden om de nieuwe vraag te kunnen faciliteren. Iedereen gaat iets merken van al die ontwikkelingen: initiatiefnemers van duurzame opwekprojecten, nieuwe bedrijven die wachten op een aansluiting en grote verbruikers die meer energie nodig hebben voor uitbreiding (zoals supermarkten, horeca en kantoren).

Maar ook huishoudens gaan de impact merken. Zo zal het verzwaren van een huisaansluiting voor bijvoorbeeld een warmtepomp of een laadpaal de komende jaren langer gaan duren. In de eerste helft van dit jaar steeg het aantal aangesloten publieke laadpalen met circa 1.200 tot ruim 9.600. Tot en met 2025 neemt de behoefte voor het aansluiten van publieke laadpalen naar verwachting nog met 20.000 toe. Dit betekent een verdubbeling van het aantal laadpalen dat per dag moet worden aangesloten.

Tenslotte wordt de energietransitie ook letterlijk zichtbaar: op veel plaatsen moet de komende jaren de straat op de schop voor het aanleggen van nieuwe en dikkere kabels. Ook zullen de komende tien jaar 4.000 tot 12.000 transformatorhuisjes worden bijgeplaatst om alle elektriciteit goed en zonder storingen te kunnen transporteren.

Ondertussen loopt ook de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving door. Alle woningen moeten van het aardgas af. Uit een voortgangsrapportage van het Programma Aardgasvrije Wijken, dat begin dit jaar verscheen, blijkt dat voor de proeftuingemeenten het aardgasvrij maken van woningen in de praktijk technisch, organisatorisch én financieel moeilijker is dan gedacht. In de warmtetransitie spelen collectieve warmtenetten en individuele (hybride) warmte-oplossingen op basis van duurzame elektriciteit en duurzaam gas een belangrijke rol. De warmtevraag laat zich niet volledig elektrificeren en niet voor alle woningen en gebouwen is het (economisch) verantwoord om een warmtenet aan te sluiten.

Uitdagingen vragen om investeringen

We werken hard aan het energienet van de toekomst, maar in de tussentijd lopen onze netten de komende jaren op steeds meer plekken tegen hun grenzen aan. Ondanks de forse investeringen kan de snelheid waarmee de energietransitie plaatsvindt maar moeilijk worden bijgehouden. We zijn er trots op dat we in staat zijn de samenleving een betrouwbare, betaalbare energievoorziening te bieden. Om dat te kunnen blijven doen, nu en in de toekomst, met zo min mogelijk overlast voor de maatschappij moeten we alle zeilen bijzetten.

Financiering

De enorme opgave die de energietransitie met zich meebrengt, kost geld. Veel geld. Naar verwachting lopen de investeringen op tot ongeveer € 1,2 miljard per jaar. Dat is een verdubbeling ten opzichte van vijf jaar geleden. Het zijn investeringen die we niet kunnen uitstellen, omdat de energietransitie in hoog tempo doorgaat. Die investeringen moeten we voorfinancieren, want dat geld hebben we niet. Ondertussen gaan de reguliere onderhoudswerkzaamheden door. We werken hard om onze bedrijfsprocessen efficiënter in te richten om zowel de kosten van de organisatie te verlagen als de productiviteit te verhogen. Daarnaast worden gesprekken gevoerd met de Autoriteit Consument en Markt (ACM) om de inkomstsystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie. Ook hebben we op 31 mei jl. onze aandeelhouders gevraagd om een financiële bijdrage van € 600 miljoen, in de vorm van een reverse converteerbare hybride obligatielening, om daarmee het eigen vermogen van Alliander te versterken. Met deze versterking van het eigen vermogen kan Alliander richting 2030 de voor de energietransitie benodigde investeringen financieren en blijft de financiële soliditeit van Alliander geborgd. Op dit moment beraden de individuele aandeelhouders zich op hun eventuele participatie in de reverse converteerbare hybride lening. De formele uitgifte hiervan is voorzien voor december 2021.

Samen de schouders eronder

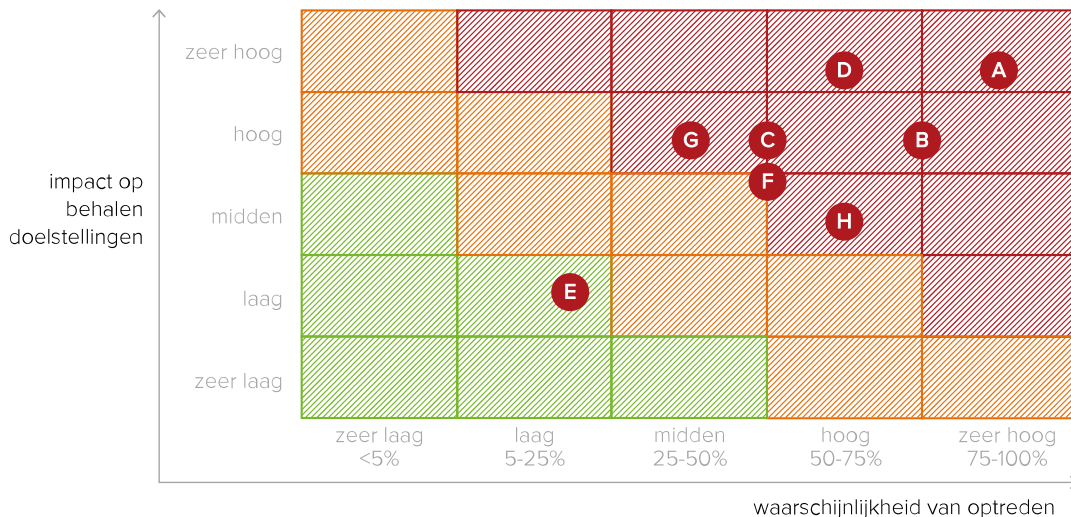
Om het huidige energiesysteem om te bouwen naar het energiesysteem van de toekomst, zullen we ons blijvend moeten inspannen. We zijn bezig met een ingrijpende aanpassing van het energienet en dat betekent een forse opschaling van werkzaamheden. De vervelende, maar onvermijdelijke overlast die dat met zich meebrengt, proberen we waar mogelijk te beperken. Dat doen we zelf door onder andere het energienet zo optimaal mogelijk te ontwerpen en te gebruiken en door – waar mogelijk – slimme oplossingen te bedenken. Want als we het energienet zo slim mogelijk inzetten, bespaart dat maatschappelijke kosten, tijd en ruimte. Maar we kunnen het niet alleen. We vragen alle betrokken partijen, zoals Rijksoverheid, provincies, gemeenten, netbeheerders, woningcorporaties en bedrijven, om samen met ons te werken. We hebben een integrale, gefaseerde planning, prioritering en gezamenlijke uitvoering nodig, zowel lokaal als landelijk, en binnen verschillende sectoren, zoals mobiliteit, industrie en de gebouwde omgeving. Daarnaast is het nodig dat wet- en regelgeving wordt aangepast en dat prikkels worden geïntroduceerd voor het efficiënt benutten van de capaciteit van het elektriciteitsnet, zodat het energienet betaalbaar en betrouwbaar blijft. De energietransitie is een ingrijpende opgave met grote impact op de maatschappij. Daar moeten we samen de schouders onder zetten.

Risicomanagement

Het werk dat Alliander verzet om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden, gaat gepaard met risico's. Bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid of financiën. Dat er risico's zijn, is onvermijdelijk. Belangrijk is echter om inzicht te hebben en te houden in deze risico's. Dit helpt ons bij de keuze voor risicobeheersing en het op een verantwoorde wijze realiseren van onze strategische doelstellingen.

Alliander hecht grote waarde aan goed risicomanagement. Het zorgt voor voldoende zekerheid om onze strategische doelstellingen op een verantwoorde manier te behalen. Daarvoor gebruiken wij een raamwerk voor risicomanagement met daarin onze principes. Hierdoor stellen we onze organisatie in staat om bij te sturen en te verbeteren en kan Alliander voldoen aan wet- en regelgeving. De risico's worden frequent besproken door de Raad van Bestuur en met de Raad van Commissarissen. De mogelijke impact op onze strategische doelen en de waarschijnlijkheid van optreden bepalen wat we als onze belangrijkste risico's definiëren.

- A Realisatie werkpakket →
- B Veranderkracht →
- C Veiligheid →
- D Langetermijoriëntatie van wet- en regelgeving →
- E Privacy energiedata →
- F IT landschap →
- G Cybersecurity →
- H Financierbaarheid →

Hieronder staat per risico beschreven wat het risico inhoudt, hoe Alliander het risico beheerst en wat de ontwikkeling van het risico is in het afgelopen half jaar: afnemend, neutraal of toenemend.

- Afnemend: ↓
- Neutraal: →
- Toenemend: ↑

Realisatie werkpakket →

Wat is het risico?

Door de energietransitie ontwikkelt het werkvolume zich explosief: met name op het gebied van elektriciteit. Tegelijkertijd maakt de krappe arbeidsmarkt voor technisch personeel -in combinatie met de lange opleidingstijd- het lastig om net zo snel op te schalen in capaciteit. Bovenstaande heeft tot gevolg dat we een deel van het werk niet kunnen doen of moeten doorschuiven. Dit leidt er mogelijk toe dat we klanten later aansluiten dan gewenst of transportbeperkingen moeten opleggen.

Hoe wordt het gemanaged?

Alliander werkt aan de uitdaging rondom de realisatie van het werkpakket door meer werk te maken, meer werk te voorkomen en de risico's van niet-maakbaarheid te managen. Meer werk maken doen we door in te zetten op het uitvoerbaar maken van werk door vroegtijdige afstemming met stakeholders. Daarnaast wordt ingezet op het werven, opleiden en binden van technisch personeel en het uitbesteden van werk. Tevens wordt de productiviteit verhoogd door processen te vereenvoudigen, te optimaliseren en te digitaliseren. Meer werk voorkomen doen we door de klantvraag eerder en beter in beeld te brengen en door samen met stakeholders plannen te maken voor het toekomstige energiesysteem. We prioriteren het werk waar mogelijk en werken aan slimme oplossingen waardoor de beschikbare netcapaciteit beter wordt benut. Waar mogelijk vormen we coalities in de sector en keten. Tenslotte managen we de risico's van niet-maakbaarheid door wet- en regelruimte, subsidies en beleid te beïnvloeden en proactief en transparant te communiceren.

Veranderkracht →

Wat is het risico?

De wereld om ons heen verandert snel. De energietransitie is in volle gang. Onze klanten en de maatschappij hebben hoge verwachtingen van Alliander. Om onze maatschappelijke opdracht waar te maken zijn veranderingen nodig. Het risico bestaat echter dat we de veranderingen niet kunnen realiseren omdat onze veranderkracht ontoereikend is.

Hoe wordt het gemanaged?

Om de veranderkracht te vergroten werken we vanuit één gezamenlijk doel, aan een wendbare, slagvaardige, kostenefficiënte en inclusieve organisatie en als één team. Dat betekent dat we aan de slag gaan met strategie, organisatie en cultuur & leiderschap. We zetten in op een heldere en scherpe strategie: dit houdt in dat we heldere doelen formuleren en vertalen naar een plan voor de komende jaren. We meten de voortgang in het realiseren van dit plan en sturen waar mogelijk bij. Ook zorgen we ervoor dat ieder team weet wat er wordt verwacht en waaraan het team bijdraagt door een vertaling van de strategie naar de onderliggende niveaus. We werken aan een wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie door onze organisatie- en overlegstructuur aan te passen. Tevens maken we onze processen en systemen toekomstbestendig en laten deze ondersteunen door een flexibel IT-landschap. Ook zetten we in op strategische personeelsplanning, zodat we veel gericht en sneller kunnen inspelen op personele ontwikkelingen. Tenslotte besteden we aandacht aan het werken als één team door aandacht voor cultuur & leiderschap. Zo ontwikkelen we activiteiten gericht op vakmanschap, duurzame persoonlijke effectiviteit en inclusiviteit.

Veiligheid →

Wat is het risico?

Als netwerkbedrijf zijn wij verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Deze activiteiten brengen risico's met zich mee voor de veiligheid en gezondheid van onze medewerkers, aannemers en klanten en omgeving. Wanneer er onvoldoende veiligheidswerk-instructies (VWI), kwaliteitsveiligheid, veiligheidsmaatregelen en veiligheidsbewustzijn (kennis van) aanwezig zijn, wordt de kans op ongevallen groter. Ook het handelen van derden die in opdracht van Alliander werkzaamheden uitvoeren, kan leiden tot veiligheidsrisico's. Daarnaast kunnen in het verleden gebruikte materialen meer risico's met zich meebrengen voor veiligheid en gezondheid dan aanvankelijk was verwacht.

Hoe wordt het gemanaged?

We werken in de basis aan veiligheid door in te zetten op het borgen van de veiligheid van onze netten, veilig te werken aan de netten en te werken aan veiligheidsbewustzijn. We borgen de veiligheid van onze netten door veiligheidsrisico's integraal mee te wegen bij het opstellen van het onderhouds- en vervangingsplan van onze netten. Veilig werken aan de netten krijgt vorm door collega's met opleiding en instructie voor te bereiden op het werken aan assets en te zorgen dat ze toegerust zijn met de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen. Tenslotte werken we aan veiligheidsbewustzijn door op de werkvloer het gesprek te voeren over veilig werken en te leren van incidenten. We streven ernaar dat veilig denken en handelen een vanzelfsprekend onderdeel van het werk is.

Langetermijnoriëntatie van wet- en regelgeving →

Wat is het risico?

Beleed en regelgeving binnen het energiedomein hebben effect op onze activiteiten en rentabiliteit. Wij merken in toenemende mate dat beleid, regelgeving en realiteit niet op elkaar aansluiten. Dat heeft mogelijk gevolgen voor het faciliteren van de energietransitie en de doelstellingen van Alliander.

Hoe wordt het gemanaged?

In de basis betreft de beheersing het werken aan een duurzame relatie met de wetgever en de toezichthouder. We bespreken met de wetgever de ontwikkelingen die van belang zijn voor Alliander en mogelijke knelpunten voor Alliander in de praktijk. Daarbij schetsen we wat nodig is om adequaat uitvoering te kunnen geven aan de verantwoordelijkheden van de netbeheerder in de energietransitie en creëren we draagvlak voor een passende rol in onder andere het transporteren, distribueren en meten van hernieuwbare gassen en in warmte. Ook het waarborgen van een redelijk rendement en het behoud van voldoende financiële ruimte om onze wettelijke taken uit te kunnen voeren, zijn onderwerpen van gesprek. Daarnaast doen we actief voorstellen voor de benodigde aanpassingen in wet- en regelgeving (nationaal en Europees). Bij relevante dossiers trekken we als netbeheerders gezamenlijk op binnen Netbeheer Nederland.

Privacy energiedata →

Wat is het risico?

Bij het beheren van energienetten hebben we te maken met persoonsgegevens. Denk hierbij aan gegevens over aansluitingen, energiecontracten, verbruik en kosten. Het verwerken van deze gegevens dient conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) te gebeuren. Onrechtmatig of incorrect gebruik van persoonsgegevens schaadt betrokkenen, en kan leiden tot boetes en reputatieschade.

Hoe wordt het gemanaged?

Met de andere partijen in de energiesector trekken we samen op om privacygevoelige gegevens goed te beschermen. Er vindt informatie-uitwisseling plaats met toezichthouders, Autoriteit Consument en Markt (ACM), Autoriteit Persoonsgegevens (AP), de brancheorganisaties Netbeheer Nederland en Energie-Nederland (E-NL) en andere partijen. Samen met de andere netbeheerders worden privacy assessments uitgevoerd op nieuwe of veranderende sectorprocessen. Binnen de eigen organisatie heeft Alliander verschillende initiatieven ondernomen om vertrouwelijke gegevens beter te beschermen. Voorbeelden hiervan zijn de Alliander gedragscode waarin staat beschreven hoe medewerkers om moeten gaan met vertrouwelijke informatie en het hebben van een Functionaris Gegevensbescherming. Tenslotte wordt ook ingezet op het borgen van de privacy van energiedata bij uitbestede processen bij Energie Data Service Nederland (EDSN).

IT landschap →

Wat is het risico?

Alliander heeft een integrale IT-architectuur nodig om de (toekomstige) primaire processen te kunnen ondersteunen en de energietransitie mogelijk te maken. Het huidige IT-landschap is daarnaast complex. Dit bemoeilijkt de digitale transformatie naar een datagedreven netbeheerder.

Hoe wordt het gemanaged?

We zetten in op het creëren van duidelijkheid, visie en overzicht. We werken aan duidelijkheid door het ontwerp en de implementatie van een agile IT governance die past in het bedrijfsmodel van Alliander. Ook stellen we IT Guidelines & Principes op die kaders en vrijheden beschrijven voor IT ontwikkeling zodat teams weten waar ze aan toe zijn. Daarnaast zetten we in op visie en overzicht door het opstellen van een langetermijnvisie op het IT landschap. Ook creëren we overzicht op ons applicatielandschap en onze technische bouwblokken. Dit zal tot effect hebben dat businessprocessen gestandaardiseerd zullen moeten worden om naar standaard IT bouwblokken te migreren. Daarnaast zorgt redesign van de enterprisearchitectuur met een focus op flexibilisering voor de opschoning en toekomstbestendigheid van het applicatielandschap.

Cybersecurity →

Wat is het risico?

Onze energienetten en bovengrondse installaties digitaliseren in toenemende mate. Cyberaanvallen met een politiek of terroristisch oogmerk richten zich steeds vaker op vitale infrastructuur. Alliander dient te anticiperen en tijdig in te spelen op de toename of wijzigingen in cybercriminaliteit. Zo kunnen we voorkomen dat een succesvolle aanval op onze gedigitaliseerde netten de continuïteit van onze dienstverlening in gevaar brengt.

Hoe wordt het gemanaged?

We beveiligen onze energie- en datanetwerken en computers tegen aanvallen op diverse niveaus. We werken aan het eenduidig identificeren van cybersecurity risico's door duidelijk te maken waar we op sturen en de prestaties inzichtelijk te maken. We beschermen Alliander tegen cybersecurity risico's door een risicomanagementproces waarin risico's worden geïdentificeerd, risico-eigenaarschap wordt belegd en risicobeheersing plaatsvindt. Ook werken we aan het veiligheidsbewustzijn bij onze medewerkers. Het Cyber Resilience Center monitort daarnaast actief op geïdentificeerde kwetsbaarheden en bedreigingen. Beveiligingsincidenten worden opgelost en nader onderzocht om verdere verspreiding of herhaling zo veel mogelijk te kunnen voorkomen. Tenslotte wordt ingezet op het borgen van de continuïteit van alle kritieke business processen.

Financierbaarheid →

Wat is het risico?

Met de uitwerking van het Klimaatakkoord is duidelijker geworden welke investeringen nodig zijn voor de energietransitie. Voor de netbeheerders nemen de investeringen sterk toe. De huidige reguleringsmethodiek voorziet in een vergoeding over de looptijd van de asset waarin geïnvesteerd wordt en niet in een vergoeding op het moment van investeren. We financieren een groot deel voor wat we in de komende 40 jaar pas kunnen terugverdienen. Door de stijgende investeringen ontstaat een aanzienlijke toename in de financieringsbehoefte, waardoor op termijn druk kan komen te staan op onze financieringsratio's en onze rating.

Hoe wordt het gemanaged?

Om de toekomstige financiële uitdagingen te kunnen opvangen, heeft Alliander verschillende sporen uitgezet. Zo blijft Alliander werken aan een wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie, is de interne bedrijfsvoering aangepast en is er continue aandacht voor zowel het verlagen van de kosten als het verhogen van de productiviteit. Daarnaast worden gesprekken gevoerd met de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over een mogelijke oplossing voor het bredere financieringsprobleem in de sector. Samen met de grootste aandeelhouders is het afgelopen jaar verkend op welke wijze het eigen vermogen kan worden versterkt. In het tweede halfjaar van 2021 zou duidelijk moeten zijn in hoeverre aandeelhouders daadwerkelijk participeren in deze financiering.

Juridische procedures en claims

Alliander heeft per balansdatum en direct na balansdatum een aantal claims ontvangen. Daarnaast is Alliander per balansdatum betrokken bij een aantal rechtszaken voortvloeiend uit reguliere bedrijfsactiviteiten. Deze claims/ rechtszaken kunnen bij een nadelige uitspraak mogelijk een materieel effect hebben op de cijfers van Alliander. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen. Liander is betrokken bij diverse procedures die verband houden met het aansluiten binnen de 18-weeken termijn en de beperkte transportcapaciteit.

Financiële gang van zaken

Algemeen

Het resultaat na belastingen over het eerste halfjaar 2021 is in vergelijking met dezelfde periode in 2020 € 27 miljoen hoger en is uitgekomen op € 119 miljoen. Het hogere resultaat komt met name door de hogere opbrengsten als gevolg van een stijging van de gereguleerde tarieven. Daarnaast wordt ons resultaat positief beïnvloed door de gedeeltelijke verkoop van ons aandelenbelang in de Duitse entiteit 450connect GmbH, wat een impact heeft op ons netto resultaat in het eerste halfjaar van € 10 miljoen.

Het resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten exclusief bijzondere posten en fair value mutaties bedraagt € 110 miljoen en is hiermee € 17 miljoen hoger in vergelijking met dezelfde periode in 2020.

De investeringen in het eerste halfjaar van 2021 bedragen € 465 miljoen en zijn daarmee € 60 miljoen hoger dan in dezelfde periode van vorig jaar. Ten opzichte van 2020 hebben wij € 74 miljoen meer in het netwerk geïnvesteerd. Daar tegenover staat dat we € 14 miljoen minder in de meters hebben geïnvesteerd door de uitfasering van de grootschalige uitrol van de slimme meters. Dit hoge investeringsniveau kunnen wij niet financieren met de operationele kasstromen. Ook hebben wij € 94 miljoen aan dividend uitgekeerd over het resultaat van 2020. Dit leidt tot een toename van de nettoschuldpositie met € 224 miljoen naar € 2.731 miljoen (31 december 2020: € 2.507 miljoen). De solvabiliteit bedraagt ultimo het eerste halfjaar 2021 52,0% (31 december 2020: 53,1%).

Winst-en-verliesrekening

Bedrijfsopbrengsten

De totale bedrijfsopbrengsten in het eerste halfjaar van 2021 zijn € 71 miljoen hoger ten opzichte van 2020, waarvan € 60 miljoen als gevolg van hogere gereguleerde omzet elektriciteit en gas. Dit komt voornamelijk door een stijging van de gereguleerde tarieven, maar ook door de hogere getransporteerde volumes voor grootzakelijke klanten. Deze waren in het eerste halfjaar van 2020 lager als gevolg van corona. De bedrijfsopbrengsten bevatten daarnaast een incidentele verkoopopbrengst van € 15 miljoen als gevolg van de gedeeltelijke verkoop van het aandelenbelang in de Duitse entiteit 450connect.

Bedrijfskosten

De totale bedrijfskosten over het eerste halfjaar van 2021 zijn uitgekomen op € 912 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 866 miljoen). De stijging van de bedrijfskosten met € 46 miljoen is met name veroorzaakt door:

- De kosten van transportcapaciteit die TenneT bij ons in rekening brengt, zijn € 14 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar van 2020. Dit komt door zowel de hogere tarieven die TenneT in rekening brengt als door de hogere getransporteerde volumes. Deze waren in 2020 lager doordat als gevolg van corona minder volumes over het net werden getransporteerd voor onze grootzakelijke klanten.
- De afschrijvingskosten zijn € 18 miljoen hoger dan in dezelfde periode van voorgaand jaar als gevolg van het hoge investeringsniveau in de afgelopen jaren.
- De personeelskosten zijn € 15 miljoen hoger door een groei van de personeelsformatie met ongeveer 100fte ten opzichte van de formatie medio 2020. Deze groei wordt gerealiseerd in de uitvoerende capaciteit om het werkpakket te kunnen realiseren. Om een groei van onze activiteiten in het vrije domein te kunnen realiseren is ook daar sprake van een groei van de personeelsformatie. De Cao-verhoging zorgt tevens voor een groei van de gemiddelde kosten per fte. Tegenover deze hogere personeelskosten staat ook een hogere geactiveerde eigen productie (€ 13 miljoen) doordat meer investeringsprojecten zijn uitgevoerd.
- De inkoopkosten netverlies zijn € 7 miljoen hoger ten opzichte van de kosten in het eerste halfjaar van 2020 doordat in 2020 sprake was van positieve afloopverschillen vanuit voorgaande jaren die leiden tot lagere kosten.

Financiële baten en lasten

In het eerste halfjaar van 2021 komen de financiële baten en lasten per saldo uit op een last van € 21 miljoen (eerste halfjaar van 2020: € 19 miljoen).

Belastingen

De effectieve belastingdruk (de belastingdruk uitgedrukt als percentage van het resultaat voor belastingen exclusief het resultaat na belastingen uit deelnemingen en joint ventures) bedraagt 26,4% in het eerste halfjaar van 2021 (eerste halfjaar van 2020: 26,4%).

Bijzondere posten en fair value mutaties

De resultaten van Alliander kunnen worden beïnvloed door bijzondere posten en fair value mutaties. Bijzondere posten worden door Alliander gedefinieerd als posten die – in de opinie van het management – niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering en/of die qua aard en omvang dusdanig significant zijn dat deze voor een goede analyse van de onderliggende resultaten apart moeten worden beschouwd.

Gerapporteerde cijfers en cijfers exclusief bijzondere posten en fair value mutaties

€ miljoen	Gerapporteerd		1 ^e halfjaar Bijzondere posten en fair value mutaties		Exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Netto-omzet	1.046	990	-	-	1.046	990
Overige baten	35	20	15	-	20	20
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-815	-774	-12	-2	-803	-772
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-241	-223	-3	-	-238	-223
Geactiveerde eigen productie	144	131	-	-	144	131
Bedrijfsresultaat (EBIT)	169	144	-	-2	169	146
Financiële baten/(lasten)	-21	-19	-	-	-21	-19
Resultaat deelnemingen en joint ventures	10	-	9	-	1	-
Resultaat voor belastingen	158	125	9	-2	149	127
Belastingen	-39	-33	-	1	-39	-34
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	119	92	9	-1	110	93
Resultaat na belastingen	119	92	9	-1	110	93

Toelichting bijzondere posten

De gedeeltelijke verkoop van ons belang in 450connect GmbH heeft in het eerste halfjaar van 2021 een positief effect op ons netto resultaat van € 10 miljoen. Het effect is zichtbaar in de opbrengsten, de overige bedrijfskosten, de afschrijvingen en het resultaat deelnemingen.

€ miljoen	
Overige baten	15
Operationele kosten	-11
Afschrijvingen	-3
Resultaat deelnemingen en joint ventures	9
Netto resultaat	10

De bijzondere last in de kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten in het eerste half jaar van 2021 bedraagt € 1 miljoen en heeft betrekking op reorganisatiekosten (2020: € 2 miljoen).

Het belastingeffect op de bijzondere posten en fair value mutaties is verantwoord onder de belastingen.

Resultaat segmenten

Alliander onderscheidt over 2021 de volgende te rapporteren segmenten:

- Netbeheerder Liander;
- Overig.

Deze indeling heeft plaatsgevonden op basis van de interne rapportagestructuur, in het bijzonder de interne geconsolideerde en gesegmenteerde maandrapportage, het jaarplan en het business plan.

Het bedrijfsresultaat van het segment Liander bedraagt over het eerste halfjaar van 2021 € 180 miljoen, een stijging van € 30 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020, met name door een toename van de gereguleerde omzet als gevolg van een stijging van de gereguleerde tarieven. De hogere omzet is deels gecompenseerd voornamelijk door hogere inkoopkosten TenneT, hogere kosten voor netverliezen en door de hogere afschrijvingen als gevolg van het hoge investeringsniveau. Bij het segment Overig (dit bestaat met name uit de niet-gereguleerde activiteiten en de staven en service-units) bedraagt het bedrijfsresultaat € -11 miljoen (eerste halfjaar van 2020: € -4 miljoen).

Kasstroom

Kasstroom uit operationele activiteiten

In het eerste halfjaar van 2021 is de kasstroom uit operationele activiteiten uitgekomen op € 256 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 215 miljoen). Deze stijging van € 41 miljoen komt met name door het hogere netto resultaat in 2021 en door een lagere vooruitbetaalde winstbelasting.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

De kasstroom uit investeringsactiviteiten in het eerste halfjaar van 2021 bedraagt € -359 miljoen (eerste halfjaar van 2020: € -391 miljoen). De investeringen in materiële vaste activa in het eerste halfjaar van 2021 bedragen € 465 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 405 miljoen). De lagere investeringskasstroom wordt met name veroorzaakt door én de verkoop van een meerderheidsbelang van 450connect GmbH in 2021 (€ 28 miljoen) én de aankoop van TReNT in 2020 (€ -64 miljoen).

Investerings in materiële vaste activa

De investeringen van Alliander bedroegen € 465 miljoen in het eerste halfjaar van 2021 (2020: € 405 miljoen). De investeringen in de elektriciteitsnetten bedroegen in totaal € 335 miljoen (2020: € 263 miljoen). De investeringen in de gasnetten bedroegen in totaal € 66 miljoen (2020: € 64 miljoen). De kosten van storings en onderhoud waren in het eerste halfjaar van 2021 € 175 miljoen en zijn daarmee lager dan in het eerste halfjaar van 2020 (€ 182 miljoen).

€ miljoen	Realisatie t/m juni 2021	Realisatie t/m juni 2020	Doelstelling ultimo 2021	Realisatie 2020
Elektriciteit gereguleerd	335	263	658	591
Gas gereguleerd	66	64	137	124
Meetinrichtingen	26	41	62	82
Gebouwen, ICT etc.	38	37	135	93
Totaal investeringen	465	405	992	890
Storings en Onderhoud	175	182	304	306
Totaal onderhoudskosten en investeringen	640	587	1.296	1.196

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedraagt over het eerste halfjaar van 2021 een instroom van € 19 miljoen, ten opzichte van een instroom van € 491 miljoen over dezelfde periode in 2020. De instroom in het eerste half jaar van 2020 komt met name door de aangetrokken leningen van € 732 miljoen (uitgifte onder het EMTN-programma van in totaal € 597 miljoen en langlopende leningen van € 125 miljoen) onder aftrek van uitgekeerd dividend, aflossing op langlopende leningen en uitgezette kortlopende deposito's (totaal € 221 miljoen). De instroom in 2021 van per saldo € 19 miljoen betreft met name aangetrokken ECP (€ 125 miljoen), deels te niet gedaan door het uitgekeerde dividend.

Financiering en kredietwaardigheid

Financieel beleid

Het financieel beleid van Alliander richt zich op een balans tussen bescherming van obligatiehouders en andere verschaffers van vreemd vermogen en een adequaat aandeelhoudersrendement, met behoud van de flexibiliteit om de onderneming te laten groeien en te kunnen investeren. Het financiële kader waarbinnen Alliander opereert is gebaseerd op de vier ratio's zoals opgenomen in de doelstelling en prestaties onder het financieel beleid. Per 30 juni 2021 wordt voor alle ratio's aan de gestelde norm voldaan.

Algemene uitgangspunten van het financieel beleid zijn het zorgdragen voor een evenwichtig aflossingsschema, het beschikken over gecommitteerde kredietfaciliteiten en het aanhouden van voldoende liquide middelen. Met het opereren binnen het financiële kader en de algemene uitgangspunten wordt minimaal een solide A rating profiel gehandhaafd.

Teneinde de onder een A rating profiel beschikbare financiële ruimte ten volle te kunnen benutten is op 31 mei 2021 het financieel beleid op een aantal punten aangepast:

- Minimum FFO/Net debt ratio van 20% naar 15%
- Minimum vereiste A rating profiel heeft niet langer betrekking op de standalone rating maar geldt voortaan de rating inclusief eventuele opslag als gevolg van publiek aandeelhouderschap.

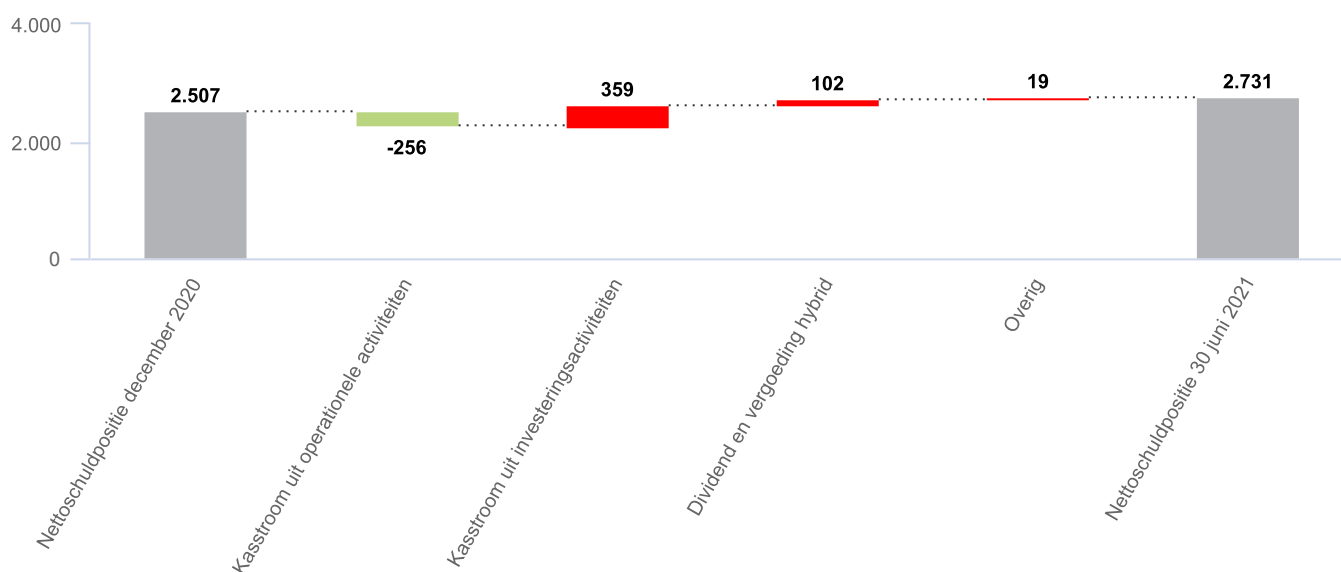
Daarnaast is per 31 mei 2021 ook het dividendbeleid gewijzigd voor wat betreft de berekening van de grondslag van de dividendbepaling. Doel hiervan is het gelijkschakelen van de behandeling van de periodieke vergoeding voor de bestaande hybride obligatielening met die van de voorgenomen converteerbare hybride aandeelhouderslening. Hiertoe wordt het resultaat na belastingen voortaan gecorrigeerd voor periodieke vergoedingen voor leningen die via het eigen vermogen worden verwerkt.

Credit rating

Op 4 juni heeft S&P de lange – en korte termijn ratings (resp. AA- en A-1+) van Alliander op Credit Watch Negative gezet. Op 9 juni 2021 heeft Moody's de Alliander rating met een notch neerwaarts bijgesteld van Aa2 naar Aa3. De Outlook blijft stabiel en de korte termijn rating ongewijzigd op P-1.

Nettoschuldpositie en financiering

De nettoschuldpositie per 30 juni 2021, op basis van IFRS, bedraagt € 2.483 miljoen (31 december 2020: € 2.259 miljoen) en op basis van het financieel beleid van Alliander € 2.731 miljoen (31 december 2020: € 2.507 miljoen). Afwijkend van IFRS wordt voor de berekening van de ratio's de in 2018 uitgegeven achtergestelde eeuwigdurende obligatielening voor 50% als eigen vermogen en voor 50% als vreemd vermogen aangemerkt. De stijging van € 224 miljoen is met name het gevolg van de lagere operationele kasstroom ten opzichte van de investeringen in combinatie met het betaalde dividend in 2021 van € 94 miljoen.

Reconciliatie nettoschuldpositie

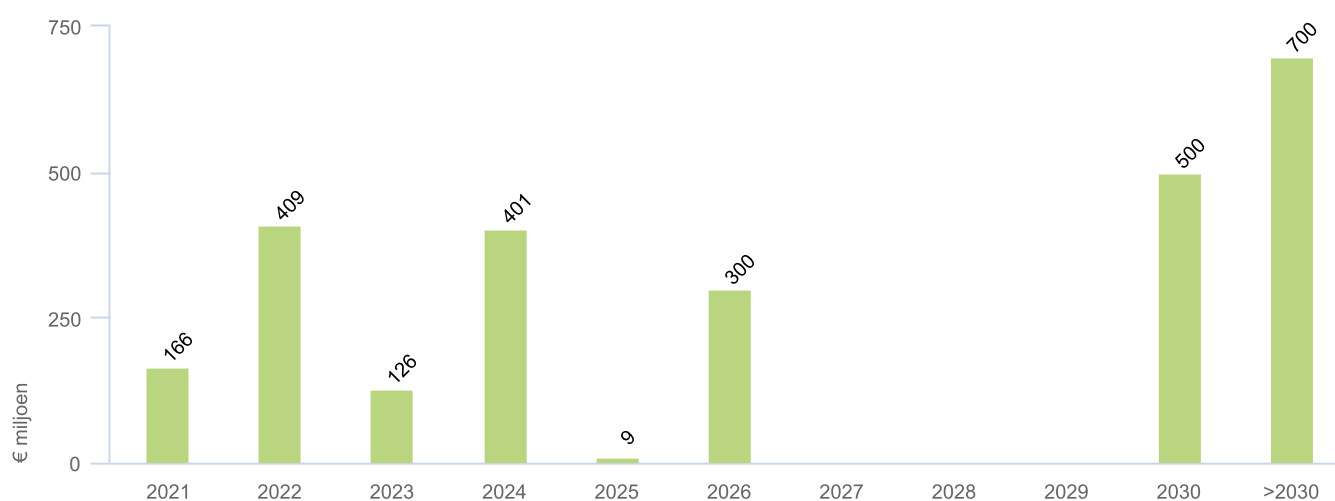
€ miljoen	30 juni 2021	31 december 2020
Langlopende financiële verplichtingen	2.431	2.479
Kortlopende financiële verplichtingen	183	8
Verplichtingen uit hoofde van leases	236	217
Brutoschuldpositie	2.850	2.704
Liquide middelen	214	298
Beleggingen in obligaties	153	147
Totaal liquide middelen en beleggingen	367	445
Nettoschuldpositie volgens de jaarrekening (IFRS)	2.483	2.259
50% van de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	248	248
Nettoschuldpositie volgens financieel beleid Alliander	2.731	2.507

Kredietfaciliteiten

Ultimo juni 2021 heeft Alliander de beschikking over een Revolving Credit Facility (RCF) met een totaalbedrag van € 600 miljoen en een looptijd tot eind juli 2023. Onder de RCF is per 30 juni 2021, evenals per 31 december 2020, niet getrokken. Daarnaast heeft Alliander een EMTN programma van € 3 miljard waaronder per 30 juni 2021 voor € 2,0 miljard (per 31 december 2020: € 2,0 miljard) aan obligaties is uitgegeven en een ECP-programma van € 1,5 miljard waaronder per 30 juni 2021 voor € 125 miljoen is uitgegeven aan kortlopende leningen (per 31 december 2020 nihil).

De aflossingen in de eerste helft van 2021 hadden met name betrekking op achtergestelde langlopende leningen. De aflossingen in de komende jaren betreffen met name de obligatieleningen uit hoofde van het EMTN-programma.

Aflossingsschema rentedragende leningen

● Aflossing rentedragende leningen

Beschikbare financieringsruimte voor groene financiering

Alliander heeft sinds 2016 een viertal groene financieringen afgesloten, waaronder drie groene obligatieleningen. Met de opbrengsten van deze financieringen zijn diverse activa gefinancierd die nader gedefinieerd zijn in het Green Finance Framework (<https://www.alliander.com/nl/investor-relations/financiering/groene-obligaties/>). Over deze activa en financieringen is in aparte rapportages verantwoording afgelegd (<https://www.alliander.com/nl/investor-relations/financiering/groene-obligaties/>). Onderdeel van deze rapportages is de zogenaamde allocatietabel. Deze geeft inzicht in de omvang en samenstelling van de groene activa portefeuille en de groene financieringen van Alliander N.V.

Bijgaand de allocatietabel per 30 juni 2021. Dit is de geactualiseerde versie van de tabel zoals opgenomen in het Green Finance Report 2020 van 15 september 2020.

Allocatietabel: aanwending van de opbrengsten uit groene financiering

€ miljoen	Netto boekwaarde	Wegingsfactor	Gewogen bedrag
Elektriciteitsnet (distributienet en aansluitingen)	3.308	26,2%	867
Totaal hernieuwbare energie	3.308	26,2%	867
Slimme meters	535	100,0%	535
Glasvezel netwerk	51	100,0%	51
Totaal energie-efficiëntie	586	100,0%	586
Kantoor Duiven	68	100,0%	68
Totaal duurzame gebouwen	68	100,0%	68
Totaal portefeuille groene activa	-	-	1.521

€ miljoen	Instrument (ISIN)	Uitgiftedatum	Afloopdatum	Hoofdsom
Groene obligatielening	XS1400167133	22-04-2016	22-04-2026	300
Groene obligatielening	XS2014382845	24-06-2019	24-06-2032	300
Groene onderhandse lening	XS2152901315	08-04-2020	08-04-2035	100
Groene obligatielening	XS2187525949	10-06-2020	10-06-2030	500
Totaal groene financiering				1.200

De tabel geeft aan dat de netto boekwaarde van groene activa per 30 juni 2021 € 1.521 miljoen bedraagt. Dit betekent een toename van € 49 miljoen sinds 31 december 2020. Hierdoor is per 30 juni 2021 voor € 321 miljoen aan groene financieringsruimte beschikbaar.

De wegingsfactor voor de activacategorie hernieuwbare energie is per 31 december 2020 vastgesteld op 26,2% (bron: energieopwek.nl). Dit betreft het aandeel hernieuwbare opwek in de totale productiecapaciteit voor elektriciteit in Nederland. Er is voor gekozen om niet ons volledige elektriciteitsnet in aanmerking te laten komen voor groene financiering maar slechts het deel dat wordt ingezet om groene stroom te distribueren.

Verklaring Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur verklaart, voor zover bekend, dat:

1. De geconsolideerde halfjaarcijfers 2021 een getrouw beeld geven van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en
2. Het verslag van de Raad van Bestuur een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de belangrijkste gebeurtenissen gedurende het halve boekjaar en een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van het boekjaar 2021 van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Arnhem, 26 juli 2021

Raad van Bestuur

Maarten Otto, CEO

Walter Bien, CFO

Marlies Visser, COO

Daan Schut, CTO

Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2021

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2021	2020
Bedrijfsopbrengsten		
Netto-omzet	1.046	990
Overige baten	35	20
Totaal bedrijfsopbrengsten	1.081	1.010
Bedrijfskosten		
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-294	-268
Personeelskosten	-286	-271
Externe personeelskosten	-64	-62
Overige bedrijfskosten	-171	-173
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-815	-774
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-241	-223
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	144	131
Totaal bedrijfskosten	-912	-866
Bedrijfsresultaat	169	144
Financiële baten	5	6
Financiële lasten	-26	-25
Resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures	10	-
Resultaat voor belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	158	125
Belastingen	-39	-33
Resultaat na belastingen	119	92

Overzicht totaalresultaat

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2021	2020
Resultaat na belastingen	119	92
Overige elementen totaalresultaat		
Elementen die via het resultaat afgewikkeld worden		
Mutatie hedge reserve	-	-
Totaalresultaat na belastingen	119	92

Geconsolideerde balans

€ miljoen	30 juni 2021	31 december 2020
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	8.194	7.958
Gebruiksrecht vaste activa	80	66
Immateriële vaste activa	320	343
Investeringen in deelnemingen en joint ventures	28	6
Beleggingen in obligaties	153	147
Overige financiële activa	56	66
Latente belastingvorderingen	152	159
Totaal vaste activa	8.983	8.745
Vlottende activa		
Voorraden	66	69
Handels- en overige vorderingen	353	295
Vennootschapsbelasting	45	12
Liquide middelen	214	298
Totaal vlottende activa	678	674
Activa aangehouden voor verkoop	4	3
Totaal activa	9.665	9.422
Eigen vermogen en verplichtingen		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	684	684
Agioreserve	671	671
Achtergestelde eeuwigdurende obligatieleningen	495	495
Hedge reserve	-2	-2
Overige reserves	2.379	2.256
Resultaat boekjaar	119	224
Totaal eigen vermogen	4.346	4.328
Verplichtingen		
Langlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	2.431	2.479
Verplichtingen uit hoofde van leases	216	199
Vooruitontvangen opbrengsten	1.872	1.837
Latente belastingverplichtingen	-	1
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	28	29
Overige voorzieningen	28	30
Totaal langlopende verplichtingen	4.575	4.575
Kortlopende verplichtingen		
Handelsschulden en overige te betalen posten	173	145
Belastingverplichtingen	78	88
Rentedragende verplichtingen	183	8
Verplichtingen uit hoofde van leases	20	18
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	65	36
Overlopende passiva	225	224
Totaal kortlopende verplichtingen	744	519
Totaal verplichtingen	5.319	5.094
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	9.665	9.422

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

€ miljoen	2021	1 ^e halfjaar	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		119	92
Aanpassingen voor:			
- financiële baten en lasten		21	19
- belastingen		39	33
- resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures		-10	-
- afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		202	187
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	3		-3
- handels- en overige vorderingen	-56		-21
- handelsschulden en overlopende passiva	20		19
Totaal veranderingen in werkkapitaal		-33	-5
Mutatie belastinglatenties, voorzieningen, derivaten en overig		5	-16
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		343	310
Betaalde rente	-24		-24
Ontvangen rente	-		-
Betaalde winstbelasting	-63		-71
Totaal		-87	-95
Kasstroom uit operationele activiteiten		256	215
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	-465		-405
Bijdrage investeringen van derden	78		78
Verkoop (aankoop) deelnemingen	28		-64
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-359	-391
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aangetrokken langlopende leningen	-		125
Aflossing op opgenomen langlopende leningen	-7		-7
Uitgifte EMTN	-		597
Aangetrokken (afgeloste) ECP en overige kortlopende leningen	136		10
Verstekte langlopende leningen	-		-7
Aflossing op verstekte langlopende leningen	3		6
Aflossing leaseverplichting	-11		-11
Ontvangen (uitgezette) kortlopende deposito's	-		-100
Betaald dividend	-94		-114
Vergoeding achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	-8		-8
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		19	491
Nettokasstroom		-84	315
Liquide middelen per 1 januari		298	153
Nettokasstroom		-84	315
Liquide middelen per 30 juni		214	468

Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen

€ miljoen	Aan aandeelhouders en andere vermogensverschaffers toerekenbaar eigen vermogen						
	Aandelen- kapitaal	Agioreserve	Achter- gestelde eeuwig- durende obligatie- leningen	Hedge reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2020	684	671	495	-2	2.123	253	4.224
Nettoresultaat eerste halfjaar 2020	-	-	-	-	-	92	92
Totaalresultaat eerste halfjaar 2020	-	-	-	-	-	92	92
Mutaties eerste halfjaar 2020							
Overig ¹	-	-	-	-	-1	-	-1
Vergoedingen achtergestelde eeuwigdurende obligatielening na belasting	-	-	-	-	-6	-	-6
Dividend 2019	-	-	-	-	-	-114	-114
Bestemming resultaat 2019	-	-	-	-	139	-139	-
Totaal mutaties eerste halfjaar 2020	-	-	-	-	132	-253	-121
Boekwaarde per 30 juni 2020	684	671	495	-2	2.255	92	4.195
Nettoresultaat tweede halfjaar 2020	-	-	-	-	-	132	132
Overig ¹	-	-	-	-	1	-	1
Boekwaarde per 31 december 2020	684	671	495	-2	2.256	224	4.328
Nettoresultaat eerste halfjaar 2021	-	-	-	-	-	119	119
Totaalresultaat eerste halfjaar 2021	-	-	-	-	-	119	119
Mutaties eerste halfjaar 2021							
Overig ¹	-	-	-	-	-1	-	-1
Vergoedingen achtergestelde eeuwigdurende obligatielening na belasting	-	-	-	-	-6	-	-6
Dividend 2020	-	-	-	-	-	-94	-94
Bestemming resultaat 2020	-	-	-	-	130	-130	-
Totaal mutaties eerste halfjaar 2021	-	-	-	-	123	-224	-101
Boekwaarde per 30 juni 2021	684	671	495	-2	2.379	119	4.346

1 Onder 'overig' worden de afrondingsverschillen weergegeven.

Dividend

Dividend met betrekking tot boekjaar 2020 (€ 93,8 miljoen) is in april 2021 uitgekeerd (€ 0,69 per aandeel).

Achtergestelde eeuwigdurende obligatieleningen

De achtergestelde eeuwigdurende obligatielening worden aangemerkt als eigen vermogen onder IFRS, aangezien Alliander geen contractuele verplichting heeft tot terugbetaling van de lening. Voorts zijn eventuele periodieke vergoedingen conditioneel en afhankelijk van uitkeringen aan aandeelhouders.

Bij een besluit tot uitkering aan aandeelhouders zal Alliander de nog eventuele achterstallige eeuwigdurende contractuele couponrente betalen aan de houders van de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening ten laste van de Overige reserves. De jaarlijkse couponrente bedraagt € 8 miljoen en is op 30 juni 2021 uitgekeerd.

Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers

Algemeen

Alliander N.V. is een naamloze vennootschap die statutair is gevestigd in Arnhem. In dit halfjaarbericht zijn de financiële gegevens van de vennootschap en haar dochterondernemingen opgenomen over het eerste halfjaar van 2021. De halfjaarcijfers zijn opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving'.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

In dit bericht zijn dezelfde waarderingsgrondslagen gehanteerd als in het jaarverslag 2020 van Alliander N.V. dat te vinden is op www.alliander.com, met inachtneming van de onderstaande wijzigingen in standaarden en interpretaties die met ingang van 1 januari 2021 van kracht zijn.

Nieuwe of gewijzigde IFRS-standaarden 2021

In 2021 zijn de volgende IFRS-wijzigingen van toepassing:

- Aanpassing IFRS 4 'Insurance contracts - deferral of IFRS 9';
- Aanpassing IFRS 4, IFRS 7, IAS 39, IFRS 9 en IFRS 16 'Rentebenchmarkhervorming Fase 2';
- Aanpassing IFRS 16 Leases 'COVID-19-Related Rent Concessions' beyond 30 June 2021 (van kracht per 1 april 2021; nog te bekrachtigen door de EU).

Dit halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met deze, door de EU bekrachtigde, wijzigingen. Deze wijzigingen hebben echter geen materiële impact op Alliander en worden om die reden niet nader toegelicht in dit halfjaarbericht.

Verwachte wijzigingen in waarderingsgrondslagen

Naast bovengenoemde nieuwe en gewijzigde standaarden, hebben de IASB en het IFRIC nieuwe en/of gewijzigde standaarden en interpretaties uitgebracht die op latere boekjaren van toepassing zullen zijn voor Alliander. Deze standaarden en interpretaties kunnen alleen worden toegepast als zij zijn goedgekeurd door de Europese Unie.

Deze toekomstige wijzigingen van standaarden en interpretaties zijn niet relevant voor Alliander en/of hebben geen materiële impact op Alliander en worden om die redenen niet nader toegelicht in dit halfjaarbericht.

Schattingen, aannames en veronderstellingen

Bij het opstellen van dit halfjaarbericht maakt Alliander gebruik van aannames, veronderstellingen en schattingen. Dit betreft in het bijzonder de bepaling voor voorzieningen, de vaststelling van gebruiksduren op materiële vaste activa, eventuele indicatie van bijzondere waardevermindering op materiële vaste activa, de omzetverantwoording, de waardering van debiteuren en de vaststelling van de hoogte van de latente belastingvorderingen alsmede van de bepaling van de acute belastingposities. De schattingen, aannames en veronderstellingen zijn in belangrijke mate gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op een zo betrouwbaar mogelijke schatting door het management van Alliander van de specifieke omstandigheden die – naar de mening van het management – gegeven de situatie van toepassing zijn. De werkelijke ontwikkelingen kunnen afwijken van de gehanteerde veronderstellingen en aannames, waardoor de werkelijke uitkomst in belangrijke mate kan afwijken van de huidige waardering van een aantal posten in het halfjaarbericht. Gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen worden periodiek getoetst en zo nodig aangepast. Alliander ontplooit in het kader van zijn strategie een aantal nieuwe activiteiten. Vanwege het start-up karakter van die activiteiten zijn inherent onzekerheden verbonden aan de waardering daarvan.

Schattingswijzigingen

Met ingang van 1 januari 2021 zijn de afschrijvingstermijnen van traditionele meters verkort, waardoor deze beter aansluiten op de regulatorische afschrijvingstermijnen. De afschrijvingskosten zijn op grond van deze aanpassing in 2021 met € 0,3 miljoen gestegen.

Ten aanzien van de berekening van de voorziening van de incurante voorraden wordt niet meer primair gekeken naar de omloopsnelheid, maar naar de inzetbaarheid van de voorraden. Dit sluit beter aan met de huidige praktijk. De voorziening is op grond van deze aanpassing in 2021 met € 1 miljoen gedaald.

Bedrijfscombinaties

In de eerste helft van 2020 is TRenT aangekocht. In de eerste helft van 2021 hebben geen bedrijfscombinaties plaatsgevonden.

Verkoop 450connect

Op 31 maart 2021 heeft Alliander AG 58,23% van de aandelen in haar dochteronderneming 450connect GmbH verkocht aan een aantal Duitse energiebedrijven voor een totaalbedrag van € 28 miljoen. In juli 2021 is additioneel nog 16,77% van de aandelen verkocht aan dezelfde partijen tegen € 8 miljoen, waarmee de verkoop van 75% van de aandelen zal zijn gerealiseerd.

Deze Duitse bedrijven bedienen meer dan de helft van de Duitse energiemarkt. Met deze gedeeltelijke verkoop is in maart 2021 opnieuw de licentie voor het 450MHz netwerk verkregen met een looptijd tot 2040. Gezamenlijk zal worden opgetrokken in de verdere digitalisering en versnelling van de energietransitie.

Het transactieresultaat is per 30 juni 2021 als volgt (€ miljoen):

Verkoop van 58,23% van de aandelen van 450connect GmbH (€ miljoen):		
Reële waarde van de verkoop van 58,23%		28
Reële waarde van het resterende belang van 41,77%		20
		48
Af: Netto activa, goodwill en earn out		
Netto activa	25	
Goodwill	3	
Additionele earn out	10	
		38
Resultaat		10
Toelichting resterend belang (€ miljoen)		
Reële waarde van het resterende belang van 41,77% per 30 juni 2021		20
41,77% van de waarde van de netto activa, goodwill en additionele earn out		16
Aandeel in het resultaat		4

Gesegmenteerde informatie

Alliander onderscheidt ingevolge IFRS 8 over 2021 de volgende te rapporteren segmenten:

- Netbeheerder Liander;
- Overig.

De segmenten zijn bepaald op basis van de interne rapportagestructuur van Alliander. In de hieronder vermelde tabel 'Primaire segmentatie eerste halfjaar' zijn per gerapporteerd segment de cijfers exclusief bijzondere posten en fair value mutaties vermeld. Deze resultaten sluiten direct aan op de periodieke interne rapportage. Voorts is de aansluiting weergegeven tussen de geconsolideerde segmentresultaten en het gerapporteerde resultaat voor belastingen.

Reconciliatie segmentresultaten en geconsolideerd resultaat

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2021	2020
Geconsolideerd bedrijfsresultaat segmenten exclusief bijzondere posten	169	146
Bijzondere posten en fair value mutaties	-	-2
Financiële baten en lasten	-21	-19
Resultaat deelnemingen en joint ventures	10	-
Resultaat voor belastingen uit voortgezette activiteiten	158	125

Primaire segmentatie eerste halfjaar

€ miljoen	Netbeheerder Liander		Overig		Eliminaties		Totaal	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Bedrijfsopbrengsten								
Externe opbrengsten	959	909	122	101	-	-	1.081	1.010
Interne opbrengsten	2	4	196	176	-198	-180	-	-
Bedrijfsopbrengsten	961	913	318	277	-198	-180	1.081	1.010
Bedrijfskosten								
Bedrijfskosten	781	763	329	281	-198	-180	912	864
Bedrijfsresultaat	180	150	-11	-4	-	-	169	146

Gesegmenteerde activa en verplichtingen	Netbeheerder Liander		Overig		Eliminaties		Totaal	
	30 juni	31 december	30 juni	31 december	30 juni	31 december	30 juni	31 december
Totaal activa	8.528	8.236	3.420	3.412	-2.283	-2.226	9.665	9.422
Totaal verplichtingen	6.133	5.803	2.997	2.862	-3.811	-3.571	5.319	5.094

Productsegmentatie

Ingevolge IFRS 15 is in onderstaand overzicht de splitsing van de netto-omzet categorieën naar producten vermeld (productsegmentatie).

€ miljoen	Segmentatie naar producten geconsolideerde netto-omzet						
	Totaal	TAD ¹ Elektriciteit	Transportdienst Gas	Aansluitdienst Gas	Meetdienst KVB ² Elektriciteit	Meetdienst KVB ² Gas	Overige activiteiten
Netto-omzet 1e half jaar 2021	1.046	625	171	54	49	29	118
Netto-omzet 1e half jaar 2020	990	570	167	53	48	29	123

1 TAD: Transport- en aansluitingsdienst

2 KVB: Kleinverbruik

De netto-omzet over 2021 bedraagt € 1.046 miljoen (2020: € 990 miljoen), de overige baten zijn € 35 miljoen (2020: € 20 miljoen). Opgeteld bedragen de externe opbrengsten € 1.081 miljoen (2020: € 1.010 miljoen). De stijging van de externe opbrengsten komt met name door een toename van de gereguleerde omzet als gevolg van een stijging van de gereguleerde tarieven.

Ingevolge IFRS 15 is in onderstaand overzicht de geografische segmentatie van de geconsolideerde netto-omzet weergegeven.

€ miljoen	Geografische segmentatie geconsolideerde netto-omzet		
	Totaal	Nederland	Buitenland
Netto-omzet 1e half jaar 2021	1.046	1.024	22
Netto-omzet 1e half jaar 2020	990	970	20

'Over-time'

Binnen Alliander wordt ingevolge IFRS 15 de netto-omzet nagenoeg geheel geassocieerd als 'over time'.

Seizoensinvloeden

Het resultaat van Alliander wordt niet in materiële zin beïnvloed door seizoensinvloeden.

EMTN en ECP Programma

Alliander heeft een EMTN programma van € 3 miljard waaronder per 30 juni 2021 voor € 2,0 miljard (per 31 december 2020: € 2 miljard) aan obligaties is uitgegeven en een ECP-programma van € 1,5 miljard waaronder per 30 juni 2021 voor € 125 miljoen is uitgegeven aan kortlopende leningen (per 31 december 2020: nihil).

Cross border leasecontracten

In de periode 1998 tot en met 2000 zijn door dochterondernemingen van Alliander N.V. voor netwerken US cross border leases aangegaan, waaronder LILO (lease in lease out)- en SILO (sale in lease out)-transacties.

Gedurende het eerste halfjaar 2021 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in de bestaande CBL portefeuille. De op dit moment resterende drie transacties hebben betrekking op gasnetwerken in Friesland, Gelderland, Flevoland, Noord-Holland en Utrecht, stadsverwarmingsnetten in Almere en Duiven/Westervoort en het elektriciteitsnet in het gebied Randmeren. De in de leases ondergebrachte netwerken zijn voor een langdurige periode verhuurd aan Amerikaanse partijen (headlease), die deze activa vervolgens weer hebben onderverhuurd aan de desbetreffende dochterondernemingen (sublease). Aan het einde van de sublease bestaat de optie de rechten van de Amerikaanse wederpartij onder de headlease af te kopen en de transactie aldus te beëindigen. De momenten waarop de overeengekomen looptijden van de overgebleven subleases eindigen, liggen tussen 2022 en 2028. De baten uit de cross border leases zijn verantwoord in het jaar van afsluiten van de desbetreffende transactie. Met betrekking tot de cross border leases bestaan contractuele voorwaardelijke en onvoorwaardelijke rechten en verplichtingen.

De totale netto boekwaarde van de in cross border leases ondergebrachte activa bedraagt medio 2021 ongeveer € 700 miljoen (ultimo 2020: € 680 miljoen). In verband met de transacties staat ultimo juni 2021 in deposito bij meerdere financiële instellingen, dan wel is belegd in waardepapieren, een totaalbedrag van \$ 3.055 miljoen (ultimo 2020: \$ 3.112 miljoen).

Aangezien geen beschikkingsmacht bestaat over het overgrote deel van de beleggingen en de daarbij behorende verplichtingen, worden deze niet als activa en passiva van Alliander beschouwd en zijn de desbetreffende bedragen niet opgenomen in de geconsolideerde cijfers van Alliander. De beleggingen waarover Alliander wel beschikkingsmacht heeft, zijn verantwoord onder de financiële activa. De aan deze beleggingen gerelateerde leaseverplichtingen zijn opgenomen onder de verplichtingen uit hoofde van leases.

Ultimo juni 2021 bedraagt het 'strip risk' (het gedeelte van de 'termination value' – dat wil zeggen de bij een voortijdig einde van de transactie mogelijk aan de Amerikaanse wederpartij te betalen vergoeding – dat niet uit de hiertoe aangehouden deposito's en beleggingen kan worden voldaan) voor alle transacties tezamen \$ 93 miljoen (ultimo 2020: \$ 72 miljoen). Het strip risk wordt in hoge mate beïnvloed door de marktontwikkelingen.

In het kader van de uitvoering van de Wet Onafhankelijke Netbeheer (WON) zijn de in een cross border lease ondergebrachte, aan Liander N.V. toebehorende warmtenetwerken, medio 2008 via 'sub-subleases' onderverhuurd aan Vattenfall Warmte N.V., onderdeel van Vattenfall N.V.. Deze operationele leases zijn in eerste instantie aangegaan voor een periode van 12,5 jaar, aflopend op 31 december 2020. Per 1 januari 2021 zijn de looptijden van de sub-subleases verlengd tot respectievelijk 31 december 2024 (Duiven-Westervoort) en 31 december 2025 (Almere-Stad). De totale boekwaarde van de onderverhuurde warmtenetwerken en bijbehorende meters bedraagt medio 2021 € 80 miljoen (ultimo 2020: € 82 miljoen).

Verbonden partijen

De Alliander-groep heeft belangen in diverse deelnemingen en joint ventures, waaronder na de verkoop van zijn meerderheidsbelang door Alliander sinds 1 april 2021 eveneens als deelneming 450connect. In de diverse deelnemingen en joint ventures heeft Alliander N.V. ofwel invloed van betekenis, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamenlijke zeggenschap in de bedrijfsvoering en het financieel beleid. Op grond hiervan worden deze deelnemingen en joint ventures aangemerkt als verbonden partijen. Transacties met deze partijen, waarvan sommige significant zijn, worden uitgevoerd tegen marktcondities en prijzen die niet gunstiger zijn dan die welke bedongen zouden zijn met derde, onafhankelijke partijen.

Met verbonden partijen zijn de volgende transacties gedaan uit hoofde van inkoop en verkoop van goederen en diensten: verkoop van goederen en diensten aan deelnemingen € 0,4 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 0,2 miljoen) en aan joint ventures € 56 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 51 miljoen); inkoop van goederen en diensten van deelnemingen € 19 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 12 miljoen) en van joint ventures € 89 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 71 miljoen).

Per eind juni 2021 heeft Alliander een vordering van € 20 miljoen (ultimo 2020: € 23 miljoen) voor verstrekte leningen aan verbonden partijen en een vordering van € 4 miljoen uit hoofde van een rekening-courant faciliteit met verbonden partijen (ultimo 2020 een verplichting van: € 1 miljoen).

Informatie over risico's en financiële instrumenten

Financiële risico's

De volgende financiële risico's kunnen worden onderscheiden: marktrisico, kredietrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico. De verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers bevatten niet, zoals voor de geconsolideerde jaarrekening is vereist, alle informatie over de bovengenoemde financiële risico's waaraan Alliander is blootgesteld en het beleid betreffende het beheer van de risico's uit hoofde van financiële instrumenten, maar moeten in samenhang worden gezien met de geconsolideerde jaarrekening 2020. Sinds eind 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in het risicomangementproces en in het risicomangementbeleid. In het eerste halfjaar van 2021 is geen materiële kredietschade geleden.

In de onderstaande tabel worden de reële waarden weergegeven van de financiële instrumenten die tegen geamortiseerde kostprijs zijn opgenomen. Daarbij zijn de niveaus van de inputdata volgens de reële waarde hiërarchie vermeld. De niveaus van de inputdata voor het bepalen van de reële waarden zijn als volgt bepaald:

- niveau 1, genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen;
- niveau 2, andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting direct (d.w.z. als prijzen) hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen) waarneembaar zijn;
- niveau 3, inputs die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

€ miljoen	30 juni 2021		31 december 2020	
	Reële waarde	Niveau	Reële waarde	Niveau
Vaste activa				
Beleggingen in obligaties en overige financiële activa	279	2	259	2
Financiële verplichtingen				
Langlopend				
Opgenomen leningen:				
Euro Medium Term Notes	-2.107	1	-2.169	1
Overige opgenomen leningen	-461	2	-738	2
Totaal langlopende financiële verplichtingen	-2.568		-2.907	
Kortlopend				
Opgenomen leningen:				
Euro Commercial Paper	-125	2	-	2
Overige opgenomen leningen	-71	2	-21	2
Totaal kortlopende financiële verplichtingen	-196		-21	
Totaal financiële verplichtingen	-2.764		-2.928	

Bepaling reële waarde

De reële waarde van deze instrumenten is als volgt bepaald:

Beleggingen in obligaties en overige financiële activa: de reële waarde van de uitstaande leningen en beleggingen is bepaald aan de hand van de te ontvangen kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de kredietopslagen voor deze of vergelijkbare beleggingen. Voor het kortlopende deel van deze vorderingen is verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

Opgenomen leningen: de reële waarde van de EMTN is bepaald aan de hand van marktnoteringen in Bloomberg. De reële waarde van de overige opgenomen leningen is bepaald aan de hand van de uitgaande kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de voor Alliander geldende creditspreads. Voor het kortlopende deel van deze opgenomen leningen wordt verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

De reële waarde van de onderstaande financiële activa en verplichtingen komt nagenoeg overeen met de boekwaarde van deze instrumenten:

- handels- en overige vorderingen;
- kortlopende belastingvorderingen;
- kortlopende overige financiële activa;
- liquide middelen;
- handelsschulden en overige te betalen posten;
- kortlopende belastingverplichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Beoordelingsverklaring

Aan de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van Alliander N.V.

Onze conclusie

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen (verkorte) geconsolideerde tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 van Alliander N.V. te Arnhem beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit halfjaarbericht opgenomen tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 van Alliander N.V. niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 "Tussentijdse Financiële Verslaggeving", zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Deze tussentijdse financiële informatie bestaat uit:

- De geconsolideerde balans per 30 juni 2021.
- De geconsolideerde winst-en-verliesrekening over de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.
- Het overzicht totaalresultaat per 30 juni 2021.
- Het mutatieoverzicht eigen vermogen per 30 juni 2021.
- Het kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de tussentijdse financiële informatie.'

Wij zijn onafhankelijk van Alliander N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de tussentijdse financiële informatie

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 zoals aanvaard binnen de Europese Unie. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de tussentijdse financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de tussentijdse financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controloordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2410.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het actualiseren van ons inzicht in de entiteit en haar omgeving met inbegrip van de interne beheersing, en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de tussentijdse financiële informatie te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing met betrekking tot het opstellen van tussentijdse financiële informatie.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit.
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de tussentijdse financiële informatie.
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de tussentijdse financiële informatie overeenkomt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit.
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie.
- Het overwegen of zich wijzigingen hebben voorgedaan in de grondslagen voor de financiële verslaggeving of de toepassing daarvan en of nieuwe transacties de toepassing van nieuwe grondslagen voor de financiële verslaggeving noodzakelijk maken.
- Het overwegen of de raad van bestuur alle gebeurtenissen heeft onderkend die een aanpassing van of een toelichting in de tussentijdse financiële informatie kunnen vereisen.
- Het overwegen of de tussentijdse financiële informatie is opgesteld en weergegeven in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving en de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Amsterdam, 26 juli 2021

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: B.C.J. Dielissen

Disclaimer

Onderdelen van dit bericht bevatten vooruitzichten voor de toekomst. Deze onderdelen kunnen – zonder beperking – verwachtingen bevatten ten aanzien van overheidsmaatregelen, waaronder regulerende maatregelen, het aandeel van Alliander of één van zijn dochterondernemingen of joint ventures in bestaande en nieuwe markten, industriële en macro-economische trends en de invloed van deze verwachtingen op de operationele resultaten van Alliander.

Dergelijke uitspraken worden voorafgegaan of gevolgd door, dan wel bevatten woorden als ‘gelooft’, ‘verwacht’, ‘meent’, ‘anticipeert’ of vergelijkbare uitdrukkingen. Deze toekomstgerichte uitspraken zijn gebaseerd op de huidige aannames en zijn onderhevig aan bekende en onbekende factoren en andere onzekerheden waarvan vele buiten de invloedssfeer van Alliander, waardoor toekomstige, feitelijke resultaten materieel kunnen afwijken van deze verwachtingen.

Dit bericht is opgesteld met inachtneming van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2020 van Alliander N.V. die is te vinden op www.alliander.com.

Op dit bericht is geen accountantscontrole toegepast.

Juli 2021

Alliander N.V.

Bezoekadres: Utrechtseweg 68,
6812 AH Arnhem
Postadres: Postbus 50, 6920 AB Duiven
info@alliander.com
www.alliander.com

Uitgave Alliander N.V.

